

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2026 m. rugpjūčio 13 d. Nr. 21RE3-330 (AG3-256/25-2026)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Jokubauskaitės (pranešėja) ir Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjai X. Y., atsakovės Mažeikių rajono savivaldybės administracijos atstovei L. K.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjos X. Y. skundą atsakovei Mažeikių rajono savivaldybės administracijai dėl rašto panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja X. Y. (toliau kartu – ir pareiškėja) Komisijai 2026 m. liepos 9 d. pateiktu patikslintu skundu „Dėl Mažeikių rajono savivaldybės administracijos sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus“ (toliau – skundas) prašo panaikinti Mažeikių rajono savivaldybės administracijos (toliau – atsakovė, Administracija) 2026 m. birželio 30 d. raštą Nr. (2.32.E) R8-1966 „Dėl žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo“ (toliau – Raštas), įpareigoti Administraciją iš naujo išnagrinėti pareiškėjos 2026 m. birželio 25 d. prašymą ir teisės aktų nustatyta tvarka priimti motyvuotą sprendimą dėl prašyme iškeltų reikalavimų (žemės ploto pirkimo, nuomos bei kelio servituto nustatymo).

Pareiškėja nurodo, kad 2026 m. birželio 25 d. pateikė Administracijai prašymą dėl žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto inicijavimo adresu [duomenys neskelbtini] (žemės sklypo kadastro Nr. [duomenys neskelbtini], unikalus Nr. [duomenys neskelbtini]; prašymo registracijos Nr. R4-2143; toliau – Prašymas). Prašyme nurodė, kad pareiškėjos gyvenamasis namas, pastatytas 1981 m., turi garažą ir rūšį į kuriuos patenkama per įvažiavimą ir išėjimą, esantį tik iš dalies jos nuosavybės žemės sklype. Likusi dalis naudojamo įvažiavimo yra laisvoje valstybinėje žemėje, todėl pareiškėja siekia teisiškai sutvarkyti faktiškai daugelį metų naudojamą teritoriją.

Prie Prašymo buvo pridėtas sklypo planas, kuriame pareiškėja pažymėjo pageidaujamą prijungti arba išsinuomoti valstybinės žemės ruožą, kuris yra apie 6 metrų pločio ir apie 30 metrų ilgio, jungiasi su vietiniu keliuku ir naudojamas kaip privažiavimas prie gyvenamojo namo garažo bei rūsio. Pareiškėjos vertinimu, ši valstybinės žemės dalis yra būtina teisėtam ir saugiam gyvenamojo namo naudojimui pagal paskirtį. Prašyme pareiškėja prašė įvertinti galimybę parduoti jai minėtą valstybinės žemės plotą; išnuomoti šį valstybinės žemės plotą ar nustatyti kelio servitutą valstybinėje žemėje, kad būtų užtikrintas teisėtas ir nuolatinis patekimas į garažą ir rūšį.

2026 m. birželio 30 d. Administracija pateikė „elektroninį neigiamą atsakymą“ (Raštą), kuriuo informavo, kad projektas nebus organizuojamas, nes prašomas plotas neatitinka įsiterpusio valstybinės žemės sklypo reikalavimų. Pareiškėjos nuomone, šis atsakymas yra formalus, nepakankamai motyvuotas ir netinkamai įformintas, nes jame nėra registracijos rekvizitų bei kitų

privalomų administracinio sprendimo duomenų. Administracija apsiribojo vienu bendro pobūdžio teiginiu apie įsiterpusio sklypo kriterijų neatitikimą, tačiau nenurodė, kokių konkrečių teisės aktų reikalavimų Prašymas neatitiko ir kokios faktinės aplinkybės lėmė neigiamą sprendimą. Taip pat Administracija visiškai nepasisakė dėl alternatyvių pareiškėjos prašymų, susijusių su valstybinės žemės nuoma ir servituto nustatymu.

Pareiškėja nurodo, kad tai jau trečiasis jos kreipimasis šiuo klausimu. Analogiški prašymai buvo pateikti 2022 m. vasario 25 d. ir 2023 m. spalio 23 d., tačiau Administracija ir anksčiau juos atmetė trumpais, lakoniškais atsakymais. Pareiškėjos vertinimu, atsakovė sistemingai nepateikia išsamaus ir argumentuoto paaiškinimo, kodėl prašomas sprendimas negali būti priimtas.

Skunde pabrėžiama, kad ginčo teritorija faktiškai naudojama nuo pat gyvenamojo namo pastatymo 1981 m., o pati pareiškėja namą ir žemės sklypą įsigijo 2004 m. balandžio 27 d. Jos nuomone, atsisakymas spręsti susidariusią situaciją sukuria teisinį neapibrėžtumą dėl teisėtai įgyto ir naudojamo nekilnojamojo turto eksploatavimo bei prieštarauja protingumo, sąžiningumo, proporcingumo ir teisėtų lūkesčių principams.

Skunde pareiškėja remiasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) nuostatomis, numatančiomis, kad individualūs administraciniai sprendimai turi būti motyvuoti, pagrįsti faktinėmis aplinkybėmis ir teisės normomis. Jos teigimu, atsakovė neįvykdė pareigos išsamiai išnagrinėti Prašymą ir atsakyti į visus jame pateiktus reikalavimus.

Atsakovė atsiliepimu nesutinka su pareiškėjos skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą dėl išnykusio ginčo dalyko.

Atsiliepime nurodyta, kad Administracija atliko administracinio sprendimo teisėtumo savikontrolę ir 2026 m. liepos 20 d. administraciniu sprendimu Nr. (10.9.) R5-1266 pripažino 2026 m. birželio 30 d. raštą Nr. (2.32.E) R8-1966 „Dėl žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo“ netekusiu galios bei iš naujo visa apimtimi išnagrinėjo pareiškėjos 2026 m. birželio 25 d. prašymą. Šiame rašte įvertinti klausimai dėl žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto organizavimo, valstybinės žemės pirkimo, nuomos bei kelio servituto nustatymo. Panaikinus skundžiamą Raštą ir Prašymą išnagrinėjus iš naujo, nebeliko savarankiško ginčo objekto. Naujo sprendimo teisėtumas ir pagrįstumas nėra nagrinėjamos administracinės bylos dalykas.

Atsiliepime taip pat nurodoma, kad klausimas dėl laisvos valstybinės žemės prie pareiškėjos sklypo sprendžiamas jau keletą metų. 2020 m. gegužės 4 d. pareiškėjos iniciatyva buvo pradėtas rengti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas Nr. ZSFP-74166. Tačiau 2021 m. lapkričio 12 d. Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT) pateikė neigiamą patikrinimo aktą Nr. FPA-6148-(8.30), todėl pareiškėjai buvo paaiškinta, kad reikia kreiptis į projekto rengėją dėl nustatytų trūkumų ištaisymo ir projekto procedūrų tęsimu.

Nurodoma, kad pareiškėja pakartotinai kreipėsi į Administraciją 2022 m. vasario 25 d., kuri 2022 m. kovo 8 d. atsakyme informavo pareiškėją apie jau pradėtą projektą ir NŽT pateiktus trūkumus. Atsakovės teigimu, pareiškėjai buvo suteikta informacija, kokių veiksmų ji turėtų imtis siekdama tęsti pradėtą procesą.

Atsiliepime taip pat pažymima, kad 2023 m. kovo 1 d. pareiškėja iš valstybės įsigijo papildomą žemės sklypo dalį. Po atliktų procedūrų Nekilnojamojo turto registre 2023 m. liepos 10 d. buvo įregistruotas sujungimo būdu suformuotas 0,0643 ha ploto žemės sklypas, esantis [duomenys neskelbtini] (unikalus Nr. [duomenys neskelbtini], kadastro Nr. [duomenys neskelbtini]). Šiame sklype yra pareiškėjai priklausantis 1981 m. statybos gyvenamasis namas su rūsiu ir garažu.

Atsakovė nurodo, kad pareiškėja vėl kreipėsi 2023 m. spalio 23 d. prašydama prijungti besiribojantį laisvos valstybinės žemės plotą. Remiantis tuo metu galiojusi teisiniu reguliavimu į šį prašymą buvo atsakyta, kad pageidaujamas plotas neatitinka įsiterpusio valstybinės žemės ploto kriterijų.

Atsiliepime aprašomos aplinkybės, susijusios su kaimyniniu sklypu [duomenys neskelbtini]. Paaiškinama, kad 2025 m. spalio 7 d. UAB „Barera“ buvo išduotos prisijungimo sąlygos nuovažai projektuoti, o 2026 m. kovo – balandžio mėn. buvo suderinti projekto „Susisiekimo komunikacijų privažiavimo kelio prie [duomenys neskelbtini] statybos supaprastintas projektas“ Nr. TE-26-001-

SSP-B sprendiniai. 2026 m. balandžio 21 d. UAB „Barera“ buvo išduotas sutikimas Nr. 26SUT-10942-0002 statyti susisieikimo komunikaciją ir jai funkcionuoti būtinus statinius nesuformuotoje valstybinėje žemėje.

Atsakovė pažymi, kad pareiškėjos dokumentuose pageidaujamas valstybinės žemės plotas apibūdinamas nevienodai: vienur nurodomas apie 4 metrų plotis, o skunde Komisijai – apie 6 metrų pločio ir 30 metrų ilgio ruožas.

Prašyme buvo pateikti trys tarpusavyje susiję, tačiau savarankiškai vertintini reikalavimai: organizuoti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą, siekiant prie pareiškėjai priklausančio sklypo prijungti laisvos valstybinės žemės plotą ir jį įsigyti nuosavybėn; kaip alternatyvą nurodyto valstybinės žemės ploto pirkimui, įvertinti galimybę šį plotą išsinuomoti; nustatyti kelio servitutą, suteikiantį teisę transporto priemonėmis patekti prie pareiškėjos žemės sklype esančio gyvenamojo namo garažo ir rūšio. Atsakovės teigimu, kiekvienas iš šių reikalavimų yra reglamentuojamas skirtingomis teisės normomis, todėl nagrinėjant Prašymą jie turėjo būti vertinami atskirai pagal kiekvienam iš jų taikytiną teisinį reguliavimą.

Atsakovė nurodo, kad iš naujo nagrinėdama pareiškėjos Prašymą vadovavosi Lietuvos Respublikos žemės įstatymu (toliau – Žemės įstatymas), Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2025 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. D1-190 (toliau – Taisyklės) bei Kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 260 (toliau – Pardavimo ir nuomos taisyklės).

Pagal Žemės įstatymo 40 straipsnio 3 ir 4 dalis bei minėtų Taisyklių 10.6 ir 10.7 papunkčius pareiškėja, kaip privačios žemės savininkė, turi teisę inicijuoti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą. Tačiau vien pageidavimo prijungti besiribojantį valstybinės žemės plotą nepakanka. Administracijos teigimu, tokia iniciatyvos teisė turi būti siejama su teisės aktuose nustatyta teise be aukciono įsigyti arba išsinuomoti konkretų valstybinės žemės plotą.

Atsakovė pabrėžia, kad nagrinėjamu atveju esminis klausimas yra tai, ar pareiškėjos pageidaujamas valstybinės žemės plotas atitinka Žemės įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nustatytą įsiterpusio valstybinės žemės ploto sąvoką. Pagal šią nuostatą įsiterpusiu gali būti laikomas tik toks valstybinės žemės plotas, kuriame pagal žemės sklypų formavimo reikalavimus negalima suformuoti savarankiško žemės sklypo su privažiuojamuoju keliu. Atsakovės vertinimu, vien aplinkybės, kad ginčo teritorija ribojasi su pareiškėjos sklypu, yra nedidelio dydžio ar faktiškai naudojama privažiavimui prie garažo ir rūšio, savaime nesudaro pagrindo laikyti jos įsiterpusiu valstybinės žemės plotu. Atsakovė taip pat remiasi Pardavimo ir nuomos taisyklių 75 ir 76 punktais, pagal kuriuos be aukciono gali būti parduodami tik tokie valstybinės žemės plotai, kurie pirmiausia atitinka įsiterpusio žemės ploto kriterijus. Atsakovės teigimu, teisės aktuose nustatyti maksimalūs tokio ploto dydžiai savaime nereiškia, kad kiekvienas mažesnio ploto valstybinės žemės ruožas laikytinas įsiterpusiu. Pirmiausia turi būti nustatyta, kad jis atitinka visus Žemės įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje įtvirtintus požymius.

Pagal Taisyklių 19 punktą organizatorius, išnagrinėjęs prašymą, gali priimti ne tik sprendimą pradėti projekto rengimą, bet ir motyvuotai atsisakyti jį organizuoti. Todėl, Administracijos nuomone, teisės aktai nenustato pareigos tenkinti kiekvieną pateiktą prašymą dėl projekto organizavimo. Taisyklių 20 ir 62 punktuose numatyta procedūra, kai informuojami besiribojančių žemės sklypų savininkai ir nuomininkai, taikoma tik tais atvejais, kai pirmiausia nustatoma, jog konkretus valstybinės žemės plotas gali būti laikomas įsiterpusiu.

Atsakovė nesutinka su pareiškėjos argumentais dėl ilgamečio naudojimosi ginčo teritorija. Remdamasi Žemės įstatymo 2 straipsnio 17 dalimi, atsakovė akcentuoja, kad faktinis naudojimas valstybine žeme, įskaitant privažiavimą, teritorijos priežiūrą ar kitokį naudojimą nuo 1981 m. nesukuria savarankiškos teisės įsigyti šį valstybinės žemės plotą. Teisė įsigyti valstybinę žemę gali atsirasti tik esant teisės aktuose nustatytam teisiniam pagrindui ir įvykdžius Žemės įstatyme nustatytas sąlygas.

Atsakovė nurodo, kad Prašyme išreikštas pareiškėjos pageidavimas valstybinės žemės plotą pirkti arba išsinuomoti negali būti vertinamas kaip lygiavertės alternatyvos, nes šias teises reglamentuoja skirtingos teisės normos ir jos suteikiamos skirtingiems subjektams.

Pagal Pardavimo ir nuomos taisyklių 75 punktą, besiribojančių privačių žemės sklypų savininkai gali be aukciono įsigyti įsiterpusį valstybinės žemės plotą, jeigu jis atitinka Žemės įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje ir 9 straipsnio 7 dalyje nustatytus kriterijus. Tačiau pagal tą pačią Taisyklių 77 punktą teisė be aukciono išsinuomoti įsiterpusį valstybinės žemės plotą suteikta ne privačių sklypų savininkams, o su tokiu plotu besiribojančių valstybinės žemės sklypų nuomininkams. Atsakovė nurodo, kad pareiškėja yra privataus žemės sklypo savininkė ir nepateikė duomenų, jog būtų besiribojančio valstybinės žemės sklypo nuomininkė. Dėl šios priežasties pareiškėja neturi teisės reikalauti ginčo valstybinės žemės plotą išnuomoti be aukciono.

Atsakovės vertinimu, pareiškėjos statusas teoriškai galėtų sudaryti prielaidas siekti įsiterpusio valstybinės žemės ploto įsigijimo, tačiau nesuteikia teisės reikalauti šio ploto nuomos pagal Pardavimo ir nuomos taisyklių 77 punktą.

Pasisakydama dėl pareiškėjos prašymo nustatyti kelio servitutą, atsakovė remiasi Žemės įstatymo 2 straipsnio 19 dalimi, kurioje žemės servitutas apibrėžiamas kaip teisė naudotis svetimu žemės sklypu ar jo dalimi arba žemės savininko teisių apribojimas, būtinas kitam nekilnojamajam daiktui tinkamai naudoti. Servitutas nėra alternatyva valstybinės žemės įsigijimui ar nuomai ir nesuteikia teisės valdyti ar naudoti visą pageidaujamą žemės plotą. Administracija taip pat nurodo, kad pagal Taisyklių 11.2 papunktį, servituto nustatymo procedūra taikoma specialiais atvejais, kai ankstesniu žemės valdos projektu nebuvo išspręsti būtini patekimo į kitą žemės sklypą ar statinį klausimai. Atsakovės teigimu, vien pareiškėjos nurodoma aplinkybė, kad ji ilgą laiką naudoja valstybinės žemės dalimi patekimui prie garažo ir rūšio, nesudaro pakankamo pagrindo servitutui nustatyti. Tokiu atveju turėtų būti nustatyta, kad: ankstesniu žemės valdos projektu nebuvo užtikrintas būtinas patekimas prie statinio; patekimo neįmanoma užtikrinti kitu teisėtu būdu; servitutą būtina nustatyti būtent per konkretų identifikuatą žemės sklypą ar jo dalį.

Atsiliepime nurodyta, kad Prašyme nebuvo tiksliai identifiikuotas galimas tarnaujantis daiktas, nenurodyta servituto trasa, plotis, plotas ar konkretus naudojimosi turinys. Prašyme tik bendrais bruožais nurodytas pageidavimas suteikti teisę važiuoti „valstybiniame vietinės reikšmės keliuke“. Atsakovės vertinimu vien pareiškėjos pateikta schema ir argumentai apie ilgalaikį naudojamą keliuku nesudarė pakankamo teisinio ir faktinio pagrindo tenkinti prašymą dėl kelio servituto nustatymo.

Atsakovės vertinimu nebeliko pagrindo įpareigoti ją pakartotinai nagrinėti Prašymą, nes šis veiksmas jau buvo atliktas priimant 2026 m. liepos 20 d. raštą. Tais atvejais, kai viešojo administravimo subjektas po skundo pateikimo pats panaikina ginčijamą sprendimą ir iš naujo išnagrinėja pareiškėjo prašymą, ginčo dalykas išnyksta, todėl nebelieka faktinio ir teisinio pagrindo vertinti panaikinto sprendimo teisėtumą bei pagrįstumą. 2026 m. liepos 20 d. raštas yra naujas ir savarankiškas administracinis sprendimas, kuris nėra šios administracinės bylos nagrinėjimo dalykas. Jeigu pareiškėja nesutinka su naujuoju sprendimu, ji turi teisę jį skųsti teisės aktų nustatyta tvarka.

Pareiškėja, susipažinusi su atsakovės atsiliepimu, pateikė Komisijai rašytinius paaiškinimus.

Pareiškėja prašo netenkinti prašymo atmesti skundą dėl išnykusio ginčo dalyko, kadangi ginčas dėl galimybės teisėtai patekti į jai priklausančio gyvenamojo namo garažą ir rūšį nėra išspręstas, jos Prašymas iš esmės ir toliau nebuvo patenkintas, realus ginčas tarp šalių išliko.

Pareiškėja teigia, kad atsakovė savo atsiliepime pateikė netikslią informaciją apie ankstesnes procedūras. Anot pareiškėjos, 2020 m. gegužės 4 d. jos iniciatyva buvo pradėtas žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas dėl 0,0048 ha valstybinės žemės sklypo sujungimo su jai priklausančiu sklypu adresu [duomenys neskelbtini] ir 2023 m. kovo 1 d. buvo sudaryta valstybinės žemės pirkimo – pardavimo sutartis, o 2023 m. liepos 10 d. Nekilnojamojo turto registre įregistruotas 0,0643 ha ploto žemės sklypas. Pareiškėjos teigimu, atsakovės argumentai apie nebaigtą projektą ir neigiamą NŽT patikrinimo aktą neatspindi visos faktinės situacijos.

Pareiškėjos vertinimu Administracija taiko nevienodus standartus jos ir UAB „Barera“ atžvilgiu, nes atsakovė sudaro palankesnes sąlygas UAB „Barera“ naudotis nesuformuota valstybine žeme ir įgyvendinti savo projektus, tačiau analogiškų galimybių neužtikrina pareiškėjai, nors jos interesus susijęs su galimybe naudotis nuosavybės teise priklausančiu gyvenamuoju namu, garažu ir rūsiu.

Atsakovės veiksmai rodo proceso vilkinimą ir nepakankamą jos, kaip suinteresuoto asmens, teisių apsaugą. Administracija nepagrįstai nukelia servituto klausimo sprendimą į būsimą žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo procesą, nors faktinis poreikis užtikrinti patekimą prie garažo ir rūsių egzistuoja jau dabar.

Pareiškėjos nuomone, Komisija, pritardama atsakovės argumentams dėl ginčo dalyko išnykimo, iš esmės nevertintų tėstinio teisių pažeidimo ir sudarytų sąlygas viešojo administravimo subjektui išvengti skundo nagrinėjimo vien formaliai panaikinus ankstesnį sprendimą, tačiau neišsprendus pačios problemos. Būtina užtikrinti pareiškėjos, kaip besiribojančio sklypo savininkės, teisių apsaugą ir dalyvavimą tolesnėse procedūrose, susijusiose su servituto nustatymu bei žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektu. Taip pat pareiškėja prašo Komisijos įpareigoti atsakovę užtikrinti pareiškėjos teisę netrukdomai patekti transporto priemonėmis ir pėsčiomis prie jai nuosavybės teise priklausančio gyvenamojo namo, garažo ir rūsių [duomenys neskelbtini], taikant laikinas priemones iki bus galutinai išspręstas servituto ir žemės sklypo formavimo klausimas. Pareiškėja siūlo išduoti terminuotą sutikimą naudotis laisva valstybine žeme analogiškai, kaip toks sutikimas buvo išduotas UAB „Barera“. Taip pat pareiškėja rašo įpareigoti atsakovę įtraukti pareiškėją į rengiamą žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą kaip suinteresuotą asmenį, užtikrinant teisę dalyvauti procese, būti informuotai apie projekto eigą, susipažinti su sprendiniais ir teikti pastabas dėl būsimo kelio servituto vietos, ribų bei parametrų.

Atsakovė, susipažinusi su pareiškėjos rašytiniais paaiškinimais, pateikė paaiškinimus.

Šios administracinės bylos dalykas yra Rašto teisėtumas bei pareiškėjos reikalavimas įpareigoti Administraciją iš naujo išnagrinėti Prašymą. Administracijos teigimu, abu šie reikalavimai buvo įvykdyti priėmus 2026 m. liepos 20 d. raštą, kuriuo ginčijamas Raštas buvo pripažintas netekusiu galios, o Prašymas iš naujo išnagrinėtas visa apimtimi. Aplinkybė, kad pareiškėja nesutinka su naujo sprendimo turiniu arba mano, kad neišspręsta platesnė patekimo į garažą problema, nekeičia šios bylos ribų. Atsakovė taip pat teigia, kad pareiškėjos paaiškinimuose pateikti prašymai išduoti terminuotą sutikimą naudotis nesuformuota valstybine žeme, suteikti jai suinteresuoto asmens statusą rengiamame projekte nepatenka į bylos nagrinėjimo ribas, todėl, atsakovės nuomone, šie klausimai neturėtų būti nagrinėjami šioje administracinėje byloje.

Dėl pareiškėjos pateikto servituto plano atsakovė pažymi, kad 2026 m. liepos 28 d. rašte Nr. (2.32.E) R8-2295 „Dėl prašymo nustatyti kelio servitutą“ buvo pripažinta, jog pateiktas planas leidžia identifikuoti pageidaujamą servituto trasą, jos plotį ir plotą. Tačiau Administracija pabrėžia, kad pats plano pateikimas nesuformuoja tarnaujančiojo žemės sklypo ir nesukuria objekto, kuriam galėtų būti nustatytas ir Nekilnojamojo turto registre įregistruotas servitutas. Atsakovės teigimu, planas pašalina tik servituto parametrų neapibrėžtumą, tačiau nepašalina teisinės kliūties, susijusios su nesuformuoto tarnaujančiojo žemės sklypo nebuvimu.

Atsakovė nesutinka su pareiškėjos teiginiais, kad problemos sprendimas yra nepagrįstai atidėtas. Nurodoma, kad 2026 m. liepos 31 d. Administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-1473 „Dėl žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo“ jau pradėtas rengti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas naujam valstybinės žemės sklypui tarp [duomenys neskelbtini] ir [duomenys neskelbtini] suformuoti. Taip pat pareiškėja 2026 m. liepos 28 d. raštu Nr. (2.32.E) R8-2295 buvo informuota, kad projekte numatoma planuoti kelio servitutą patekimui į žemės sklypus [duomenys neskelbtini] ir [duomenys neskelbtini] bei kad ji bus informuojama apie projekto rengimo eigą kaip suinteresuotas asmuo. Vis dėlto Administracija pabrėžia, kad teisė būti informuotai ir teikti pasiūlymus nesuteikia pareiškėjai teisės pačiai nustatyti ar tvirtinti būsimo servituto trasą, plotį ar turinį.

Dėl pareiškėjos argumentų apie nevienodą teisės aktų taikymą atsakovė nurodo, kad pareiškėjos ir UAB „Barera“ situacijos nėra tapačios. UAB „Barera“ buvo išduotas terminuotas valstybinės žemės patikėtinio sutikimas statyti susisiekiimo komunikaciją pagal konkretų projektą, tačiau šis sutikimas nesuteikė bendrovei nuosavybės, nuomos, servituto ar išimtinių teisių į valstybinę žemę. Tuo tarpu pareiškėja siekia prijungti valstybinę žemę prie savo sklypo, ją įsigyti, išsinuomoti arba nustatyti servitutą. Atsakovės vertinimu, tai yra skirtingo pobūdžio ir skirtingas teisinės pasekmės sukeliantys prašymai, todėl jų nevienodas vertinimas savaime neįrodo asmenų lygiateisiškumo principo pažeidimo ar dvigubų standartų taikymo.

Skundas atmestinas.

Ginčas byloje kilo dėl Administracijos 2026 m. birželio 30 d. rašto Nr. (2.32.E) R8-1966 „Dėl žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo“, kuriuo buvo išnagrinėtas pareiškėjos 2026 m. birželio 25 d. prašymas, teisėtumo.

Byloje nustatyta, kad 2026 m. birželio 25 d. pareiškėja pateikė prašymą (minėta, Prašymas), dėl žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto inicijavimo adresu [duomenys neskelbtini] ir galimybių parduoti jai minėtą valstybinės žemės plotą; išnuomoti šį valstybinės žemės plotą ar nustatyti kelio servitutą valstybinėje žemėje, kad būtų užtikrintas teisėtas ir nuolatinis patekimas į garažą ir rūšį, įvertinimo.

2026 m. birželio 30 d. raštu Nr. (2.32.E) R8-1966 „Dėl žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo“ atsakovė pateikė atsakymą.

Vadovaudamasi Viešojo administravimo įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 2 dalimi, Administracija 2026 m. liepos 20 d. raštu Nr. (10.9.) R5-1266 „Dėl 2026 m. birželio 25 d. prašymo Nr. R4-2143 išnagrinėjimo iš naujo ir 2026 m. birželio 30 d. rašto pripažinimo netekusiu galios“ (toliau – 2026 m. liepos 20 d. raštas) pripažino skundžiamą Raštą netekusiu galios ir Prašymą išnagrinėjo iš naujo visa apimtimi.

Komisija pažymi, kad nagrinėjamos bylos dalyką apibrėžia pareiškėjos skunde suformuluoti reikalavimai. Pareiškėja prašė panaikinti Administracijos 2026 m. birželio 30 d. raštą ir įpareigoti Administraciją iš naujo išnagrinėti jos 2026 m. birželio 25 d. prašymą bei priimti motyvuotą sprendimą.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra ne kartą išaiškinęs, kad viešojo administravimo subjektui pačiam pašalinus trukdžius dėl ginčijamos teisės realizavimo, teismas (*šiuo atveju – Komisija*) nebeturi nei faktinio, nei teisinio pagrindo priimti sprendimą, kuriuo būtų tik patvirtinta pareiškėjo ginčijama teisė ar įstatymų saugomas interesas. Materialinių teisinių prielaidų ginti pažeistą teisę ar įstatymo saugomą interesą nebuvimas yra pagrindas skundą atmesti (žr. pvz., LVAT 2013 m. liepos 2 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A858-610/2013, 2014 m. lapkričio 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A822-1279/2014). Teismų praktikoje taip pat nuosekliai laikomasi pozicijos, kad atsakovui savo iniciatyva įvykdžius pareiškėjo skunde keliamus reikalavimus, ginčo dalykas išnyksta, o teismo sprendimas nebegali pakeisti tarp šalių susiklosčiusio materialinio teisinio santykio (žr. pvz., LVAT 2007 m. rugsėjo 28 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A17-466/2007, 2014 m. lapkričio 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A822-1279/2014). Išnykus ginčo dalykui, skundo reikalavimas yra atmestinas, o su juo susijusių argumentų ir motyvų vertinimas tampa teisiškai nereikšmingas (žr. pvz., LVAT 2016 m. rugsėjo 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2130-662/2016, 2021 m. kovo 17 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2022-968/2021, 2025 m. spalio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2570-662/2025).

Byloje nėra ginčo, kad Administracija 2026 m. liepos 20 d. raštu pripažino skundžiamą 2026 m. birželio 30 d. raštą netekusiu galios ir iš naujo išnagrinėjo pareiškėjos Prašymą visa apimtimi.

Atsižvelgdama į tai, Komisija konstatuoja, kad panaikinus skundžiamą 2026 m. birželio 30 d. Raštą ir iš naujo išnagrinėjus pareiškėjos Prašymą, ginčo dalykas nagrinėjamoje byloje išnyko. Todėl pareiškėjos argumentai, susiję su Administracijos 2026 m. liepos 20 d. rašto turiniu, negali būti vertinami šios bylos ribose. Minėtas raštas yra savarankiškas administracinis sprendimas, priimtas

jau po skundo pateikimo Komisijai, todėl jo teisėtumas ir pagrįstumas nėra šio ginčo dalykas. Nesutikdama su šiuo sprendimu, pareiškėja turi teisę jį skusti įstatymų nustatyta tvarka.

Komisija taip pat pažymi, kad pareiškėja papildomuose paaiškinimuose suformulavo naujus reikalavimus, kurie nebuvo nurodyti pirminiame skunde. Kadangi Komisijos nagrinėjimo ribas apibrėžia pareikštas skundas ir juo ginčijamas administracinis sprendimas, bylos nagrinėjimo metu iškelti nauji reikalavimai nėra šios bylos dalykas ir negali būti vertinami. Be to, net ir tuo atveju, jeigu šie reikalavimai būtų buvę pareikšti kartu su pirminiu skundu, jie nepatektų į Komisijos kompetencijos ribas. Komisija neturi įgaliojimų taikyti laikinųjų apsaugos priemonių, įpareigoti viešojo administravimo subjektą priimti konkretaus turinio sprendimą, nustatyti administracinių procedūrų vykdymo tvarkos ar spręsti klausimų, priskirtų viešojo administravimo subjektų diskrecijai.

Atsižvelgdama į byloje nustatytas faktines aplinkybes, suformuotą teismų praktiką, Komisija konstatuoja, kad ginčo dalykui išnykus pareiškėjos skundas atmestinas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos X. Y. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Svetlana Sinkevičienė